

CUM ȚINEM ȘCOLILE DESCHISE ÎN CONDIȚII DE SIGURANȚĂ PENTRU COPII ȘI CADRE DIDACTICE ÎN PERIOADA PANDEMIEI?

FEDERAȚIA COALIȚIA PENTRU EDUCAȚIE

Federația Coaliția pentru Educație susține descentralizarea deciziei privind modul de continuare a procesului educațional la nivelul Consiliilor de Administrație. Pentru a sprijini adoptarea de decizii informate la nivelul Consiliilor de Administrație, considerăm că este necesară o matrice generală de evaluare a riscurilor, cu indicatori clari, care poate fi utilizată de către toate unitățile de învățământ.

Ca urmare, Coaliția pentru Educație propune o serie de recomandări și un instrument de analiză a riscului la nivel de unitate de învățământ. Această matrice a fost verificată cu cinci școli din Călărași, Prahova, Buzău și Ilfov, atât publice, cât și private. În urma feedbackului primit, apreciem că instrumentul poate fi util pentru Consiliile de Administrație ale școlilor ca bază pentru fundamentarea deciziilor la nivel local. De asemenea, poate fi folosit în discuțiile între: directorul unității de învățământ, primărie, ISJ și CJSU.

Recomandările noastre și instrumentul pentru analiza riscului (matricea) sunt perfectibile. Atât lista recomandărilor, cât și lista din matrice cu indicatorii pot fi completate. Propunerea de mai jos este o reprezentare concretă a procesului nostru de reflecție despre modul în care putem menține școlile deschise în condiții de siguranță.

Recomandări pentru Consilii de Administrație & Directori:

- Evaluarea nivelului de risc folosind instrumentul alăturat: matrice pentru analiza de risc, însoțită de studii de caz.
- Asigurarea plății cu ora pentru asigurarea necesarului de personal didactic în cazul în care există cazuri de infectare în rândul cadrelor didactice.
- Testarea regulată a elevilor și a personalului la școală (de minim două ori pe săptămână).

- Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea orelor în condiții de siguranță și minimizarea riscurilor, de la vaccinarea personalului până la respectarea normelor privind regulile de acces, distanțare, utilizarea produselor igienico-sanitare etc.

- Informarea și pregătirea personalului, a elevilor și părinților în vederea bunei desfășurări a activităților în orice format (față-în-față, on-line sau hibrid), inclusiv prin asigurarea echipamentelor necesare.

- Asigurarea învățării online pentru elevii aflați în situații speciale medicale.

Recomandări pentru profesori

- Imunizare prin vaccinare cu schemă completă, cu excepția cazurilor în care există contraindicații.

- Respectarea normelor și condițiilor pentru minimizarea riscurilor, conform indicatorilor din matrice.

- Informarea părinților și elevilor privind beneficiile vaccinării și despre posibilitatea vaccinării pentru copii în vârstă de peste 12 ani.

- Să se pregătească și să-i pregătească și pe elevi și pe părinți în vederea bunei desfășurări a activităților în orice format (față-în-față, on-line sau hibrid).

Recomandări pentru elevi:

- Respectarea normelor (purtarea măștii, distanțarea fizică etc) pentru minimizarea riscurilor, conform indicatorilor din matrice.

- Monitorizarea și raportarea eventualelor simptome către profesor/diriginte/personal medical.

- Informare privind beneficiile vaccinării pentru copii în vârstă de peste 12 ani.

Recomandări pentru părinți:

- Evaluarea constantă a stării de sănătate a copilului și netrimiterarea lui în colectivitate la orice semn de răceală, fără testare prealabilă.

- Vaccinarea părinților și a membrilor familiei.
- Vaccinarea copiilor peste 12 ani.
- Păstrarea distanțării fizice și purtarea măștii coresponzator atunci când își aduc/ preiau copiii din fața școlii.
- Instruirea copiilor pentru purtarea măștii și respectarea normelor de protecție în mijloacele de transport în comun.

Recomandări la nivel de ISJ:

- Flexibilitate pentru școli pentru modificarea schemei de personal pe parcursul anului în cazul în care personalul didactic devine insuficient pentru asigurarea orelor față în față în condiții de siguranță.
- Identificarea cadrelor didactice care nu au norme complete la nivel de localitate și cooptarea lor în sistemul de plata cu ora pentru suplinirea personalului didactic în școlile în care personalul este insuficient, dar și rotirea cadrelor care își doresc un venit suplimentar și pot acomoda în programul lor acest tip de suport în alte școli decât cele de proveniență.
- Micșorarea numărului de elevi din clase și suplimentarea personalului acolo unde infrastructura o permite, astfel încât să ajungem cât mai aproape de numărul de 20 - 22 de copii/clasă. Aceste modificări se pot face prin derogare de la nivelul inspectoratului școlar pentru modificarea planurilor de școlarizare.
- Asigurarea de sprijin pentru unitățile de învățământ în vederea bunei desfășurări a activităților în orice format (față-în-față, on-line sau hibrid).
- Monitorizarea gradului de vaccinare a personalului din unitățile de învățământ.

Recomandări la nivelul Primăriei:

- Aplicarea legislației cu privire la distanțare și purtarea responsabilă a măștii prin prezența în stradă a poliției locale și amendarea în caz de nerespectare a legislației.
- Asigurarea finanțării pentru bunuri și servicii care să asigure respectarea normelor de igienă în ceea ce privește activitățile din unitățile de învățământ și condițiile de transport.
- Participarea prin reprezentanții desemnați în Consiliul de Administrație al școlii, inventarierea analizelor de risc la nivelul fiecărei unități școlare,

întocmirea unui plan concret de reducere a riscului în respectiva unitate școlară și asigurarea resurselor necesare.

- Asigurarea de sprijin - inclusiv prin asigurarea sau finanțarea de bunuri și servicii - pentru unitățile de învățământ în vederea bunei desfășurări a activităților în orice format (față-în-față, on-line sau hibrid).

Recomandări la nivelul Ministerului Educației:

- Păstrarea deciziei de organizare a activității didactice în format online, hibrid, față în față la nivelul Consiliilor de Administrație ale Școlilor, fără aprobarea ISJ sau a Comitetului Județean pentru Situații de Urgență.
- Permitea prezenței în sistemul școlar doar în baza testării personalului și a elevilor. Testarea poate fi făcută în școli sau poate fi în responsabilitatea părinților de a aduce rezultatele testărilor.
- Asigurarea plății cu ora pentru situațiile în care școlile au nevoie de personal suport atunci când cadrele didactice sunt în concediu medical, având în vedere ca resursele locale nu sunt suficiente.
- Asigurarea de resurse/lecții on-line atractive și ușor de accesat de către elevi, la orice nivel de studiu.

Recomandări la nivelul Ministerul Sănătății/DSP:

- Reglementarea testării în România astfel încât elevii să fie testați de minim 2 ori pe săptămână (modelul din Austria este 2 teste din salivă și unul nazal aplicate în școala de fiecare copil); omologarea /autorizarea testelor non-invazive este o necesitate.
- Crearea unei politici de implementare a testării rapide și motivare a altor infrastructuri care fie pot fi capacitate ușor, fie deja aplică aceste testări rapide, folosind principiul finanțării per capita (per beneficiar); exemple de infrastructuri ce pot fi capacitate și co-interesate (farmacii, biserici, centre sociale operate atât de furnizori publici, cât și privați).

În ceea ce privește politicile la nivel macro, considerăm că testarea trebuie să fie GRATUITĂ și să fie operaționalizată urgent. De asemenea, este esențială ca vaccinarea personalului medical și a altor categorii de personal să devină obligatorie, cu excepția

cazurilor care prezintă contraindicații. Această categorie cuprinde: personal medical, armată, jandarmerie, poliție, pompieri, cadre didactice și personal auxiliar, personalul bisericii - clerici și funcționari, personal din servicii sociale. De analizat inclusiv opțiunea vaccinării obligatorii în rândul părinților, cu excepția persoanelor care prezintă contraindicații.

Pentru reamintire - de ce este important sa facem acest demers?

Propunerile Coaliției pentru Educație vin în contextul în care:

1. Dinainte de pandemie situația copiilor din România din punct de vedere social și educațional arăta așa:

- Rata abandonul școlar este în creștere în România : 18.1% în 2017, cu 8 procente mai ridicat decât media europeană[i];

- Rata analfabetismului funcțional în România în rândul tinerilor cu vârsta de 15 ani este de 44%, bazat pe rezultatele ultimului test PISA (2018) cu 21% peste media europeană de 23%;

- 50% dintre elevii care termină liceul nu reușesc să treacă examenul final de bacalaureat;

- Doar 36% dintre copiii din mediul rural merg la școală[ii];

- 38% dintre copiii proveniți din gospodării în care nu sunt suficienți bani pentru plata facturilor de bază (electricitate, căldură) și a hranei au media notelor de 5 – 6. Doar 7 % dintre copiii care provin din asemenea familii sărace au media notelor de 9 – 10[iii];

2. Ministrul Educației Sorin Cîmpeanu a luat decizia, pe care o salutăm și o susținem, de a menține școlile deschise, chiar dacă ratele de infectare depășesc 6 cazuri la 1000 de locuitori, cu transferarea deciziei privind menținerea cursurilor cu prezență fizică la nivelul Consiliilor de Administrație, ținând cont de nevoile copiilor;

3. Prioritatea noastră trebuie să fie atât starea de sănătate a copilului, cât și reducerea abandonului școlar și scăderea gradului de analfabetism funcțional;

4. Majoritatea statelor europene a avut ca prioritate menținerea deschisă a școlilor investind în acest rezultat indiferent de costuri (model Austria);

5. România și-a asumat la nivel prezidențial strategia de reformă România Educată, care nu poate fi implementată atâta vreme cât continuăm să organizăm activitatea școlilor în format on-line, înregistrând pierderi tot mai mari în învățare, și creșteri ale abandonului școlar;

6. Suntem în al treilea an școlar în care avem aceleași probleme și este nevoie să privim structural ceea ce am învățat și ceea ce putem schimba, astfel încât decizia de a menține școlile deschise să fie luată în condiții de siguranță pentru copii și pentru profesori. [i]https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/et-monitor-report-2018-romania_ro.pdf

[ii] Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO, date prelucrate de CONCORDIA H. O.

[iii] Raport Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/bukarest/15294.pdf>

Anexe

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
riscuri asociate bazei materiale	1. triaj medical	
	2. personal medical full-time	
	3. fluxuri separate în incintă	
	4. porți de acces/ieșire separate	
	5. locuri de joacă/recreere separate	
	6. orar sosire/plecare separat	
	7. organizarea spațiilor interioare cu distanțare fizică	
	8. sistem de class bubbles	
	9. ventilare a claselor cu aer proaspăt	
	10. existență izolator	
	11. dotare cu măști și echipamente de protecție	
	12. dotare cu substanțe de curățenie și dezinfecție	
	13. dezinfectarea zilnică a claselor	

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
riscuri asociate staff-ului și funcționării zilnice	1. suprafața clasei permite păstrarea distanței de 1 m între copii	
	2. există personal didactic suplinitor pentru cazurile de absență din cauza COVID-19	
	3. procedură de raportare a simptomelor staff-ului înainte de venirea la școală	
	4. starea de sănătate a elevilor/staff-ului este monitorizată pe tot parcursul zilei	
	5. părinților/vizitatorilor nu le este permis accesul în incintă fără motive bine-întemeiate	
	6. tot personalul aderă la măsurile de protecție și este riguros în aplicarea lor	
	7. peste 85% din personal este imunizat (prin vaccinare completă sau trecere prin boală)	
	8. staff-ul neimunizat este testat periodic	
	9. peste 85% dintre copii înțeleg și aplică normele de protecție	
	10. școala derulează periodic instructaje privind măsurile de protecție, cu staff-ul și elevii	
	11. cazurile de COVID-19 sunt monitorizate și raportate corespunzător	
	12. se respectă distanța fizică în birouri și în sala profesorală	
	13. echipamentul de joacă/materialul didactic este dezinfectat după fiecare clasă/grupă	
	14. se pot asigura condiții de predare on-line atunci când situația o impune	

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
riscuri asociate igienei și colectării deșeurilor	1. proceduri de curățenie și dezinfecție, monitorizate	
	2. elevii și personalul se spală corect pe mâini și există orar special dedicat acestui lucru	
	3. există săpun lichid la fiecare chiuvetă și toaletă	
	4. există substanțe dezinfectante cu 60-70% alcool la îndemâna elevilor și staff-ului, atât în clase cât și pe holuri și la intrare	
	5. există suficiente toalete și chiuvete, astfel încât să nu se creeze aglomerații	
	6. există signalistică adecvată, amplasată corespunzător, cu pașii necesari spălării pe mâini	
	7. sunt scoase din uz dozatoarele pentru apă	
	8. deșeurile medicale sunt colectate corespunzător	

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
riscuri asociate transportului	1. peste 80% din personal călătorește pe jos/cu transport propriu	
	2. peste 80% dintre elevi călătoresc pe jos/cu transport propriu	
	3. în mijloacele de transport public/școlar se respectă distanțarea	
	4. în mijloacele de transport public/școlar se poartă masca de protecție	

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
riscuri asociate servirii mesei	1. elevii servesc gustarea în clasă/ servesc masa într-o sală care se dezinfectează după fiecare grupă/clasă	
	2. personalul este instruit și are grijă să nu mănânce în comun cu colegii	

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
riscuri asociate familiilor din comunitate	1. în estimarea dumneavoastră, peste 80% din familii înțeleg, susțin și aplică regulile de protecție	
	2. în estimarea dumneavoastră, peste 80% din familii sunt formate din adulți imunizați	
	3. în estimarea dumneavoastră, peste 80% din familii sunt de acord cu testarea periodică a copiilor	

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
risuri asociate istoricului cazurilor	1. la nivelul unității de învățământ, din martie 2020, la nivelul elevilor, au existat numai cazuri izolate de COVID-19 (fără a se demonstra transmiterea directă în următoarele 14 zile, la colegi)	
	2. la nivelul unității de învățământ, din martie 2020, la nivelul personalului, au existat numai cazuri izolate de COVID-19 (fără a se demonstra transmiterea directă în următoarele 14 zile, la alte persoane)	
	3. la nivelul unității de învățământ, din martie 2020, ancheta epidemiologică a fost efectuată de fiecare dată de personalul medical al unității sau DSP, cu scopul izolării prompte a contactilor	

INDICATOR	CRITERII DE EVALUARE	PUNCTAJ da=1, parțial=0,5, nu=0
riscuri asociate contextului epidemiologic și social din localitate	1. incidența în localitate este sub 3 la 1000	
	2. în estimarea dumneavoastră, în localitatea în care funcționează unitatea de învățământ există spitale echipate corespunzător, cu personal medical suficient și unități de primire a urgențelor	
	3. în estimarea dumneavoastră, în localitatea în care funcționează unitatea de învățământ, majoritatea locuințelor au acces la energie electrică	
	4. în estimarea dumneavoastră, în localitatea în care funcționează unitatea de învățământ, există o rată de vaccinare a populației peste 50%	